

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO
TẠO
Số: 04/1998/TT-BGD

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 23 tháng 1 năm 1998

THÔNG TƯ

Hướng dẫn thực hiện quy chế

tổ chức và hoạt động của Trung tâm Giáo dục thường xuyên quận, huyện

Ngày 20/5/1995, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ký Quyết định số 1660/GD-ĐT ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của Trung tâm Giáo dục thường xuyên quận, huyện (Viết tắt là TTGDTX huyện).

Để giúp cho việc thực hiện Quy chế TTGDTX huyện ở các địa phương, Bộ Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn cụ thể một số điểm sau:

CHƯƠNG I: ĐIỀU KHOẢN CHUNG.

1. TTGDTX huyện là đơn vị giáo dục cơ sở của ngành học TTGDTX trong hệ thống giáo dục quốc dân của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Điều này khẳng định vai trò và tính pháp lý của TTGDTX huyện trong hệ thống giáo dục. Mỗi ngành học đều có các đơn vị giáo dục cơ sở với các đặc điểm tổ chức, chức năng, nhiệm vụ khác nhau.

2. Tên gọi TTGDTX huyện và TTGDTX tỉnh là để phân biệt phạm vi cộng đồng dân cư mà các TTGDTX có nhiệm vụ đáp ứng nhu cầu học tập chứ không phải để chỉ quan hệ quản lý Nhà nước giữa các trung tâm GDTX. TTGDTX tỉnh không phải là cấp trên quản lý của các TTGDTX huyện. Quan hệ giữa TTGDTX tỉnh và TTGDTX huyện là quan hệ hợp tác bình đẳng nhằm mục đích giúp nhau thực hiện chức năng, nhiệm vụ của mình.

Số lượng các TTGDTX huyện trên địa bàn quận, huyện do Giám đốc Sở GD - ĐT căn cứ vào nhu cầu học tập, mục tiêu phát triển KT - XH của địa phương và những điều kiện cho phép đề trình UBND tỉnh ra quyết định thành lập. Trên địa bàn quận, huyện có thể có một hoặc một số TTGDTX.

3. TTGDTX huyện có hai chức năng:

Chức năng tổ chức các hoạt động giáo dục; tạo cơ hội học tập nhằm thoả mãn nhu cầu học tập đa dạng, phong phú của mọi người, trong đó có những người không có điều kiện tiếp tục học ở các trường lớp chính quy.

Chức năng tư vấn về GDTX trong phạm vi huyện. Với chức năng này TTGDTX huyện giữ vai trò như một bộ phận nghiệp vụ của cơ quan quản lý giáo dục cấp huyện.

Trên cơ sở nghiên cứu phương hướng, mục tiêu phát triển KT - XH ở địa phương; điều tra phát hiện các nhu cầu học tập của từng loại đối tượng người học, TTGDTX đề xuất với cơ quan quản lý giáo dục về kế hoạch tổ chức học; phương pháp, nội dung, thời gian học đối với từng loại đối tượng. Để thực hiện tốt chức năng này, TTGDTX phải bảo đảm:

Tính khoa học của công tác điều tra, nắm bắt các nhu cầu học tập.

Tính khả thi trong kế hoạch thực hiện.

4. Các nhiệm vụ cụ thể của TTGDTX được quy chế quy định có thể xem đó là những hoạt động cơ bản. Tuy điều kiện cụ thể ở địa phương, TTGDTX huyện có thể thực thi tất cả các nhiệm vụ hoặc một số trong các mục quy định trong quy chế.

Nhiệm vụ cụ thể của TTGDTX huyện gắn bó với nhiệm vụ phát triển KT - XH ở địa phương và nhu cầu học tập của cộng đồng. Nhu cầu học tập của mỗi người ở một cộng đồng dân cư là hết sức phong phú, đa dạng và thay đổi theo chiều hướng tăng tiến của sự phát triển KT - XH ở địa phương. Do đó, trong các nhiệm vụ cụ thể của TTGDTX huyện có nhiệm vụ ổn định trong một thời gian dài; cũng có nhiệm vụ chỉ thực thi trong khoảng thời gian nhất định, sau khi hoàn thành, trung tâm lại chuyển qua nhiệm vụ khác nhằm đáp ứng nhu cầu học tập mới nảy sinh.

Căn cứ vào điều kiện cụ thể của TTGDTX huyện, Giám đốc Sở GD - ĐT có thể giao cho trung tâm làm tất cả hoặc một phần các nhiệm vụ trong quy chế.

Đối với một số nhiệm vụ cụ thể được qui định trong qui chế, Bộ hướng dẫn thêm như sau:

a) Nhiệm vụ tổ chức học các chương trình ngắn hạn không cấp lớp đối với các kiến thức hành dụng cập nhật: Kiến thức hành dụng cập nhật là những kiến thức mới về khoa học, kỹ thuật, nhân văn trong quá trình phát triển của nó. Những kiến thức này khi đem áp dụng trong đời sống, sản xuất, công tác sẽ đem lại hiệu quả hơn trước. Các kiến thức này gọi là mới so với

trình độ và sự phát triển cụ thể ở địa phương. Có những kiến thức đã được áp dụng rộng rãi ở các nước phát triển nhưng lại mới với Việt Nam hoặc với địa phương.

Việc TTGDTX huyện tổ chức học các chương trình ngắn hạn không cấp lớp nhằm chuyển giao tới người học những kiến thức, kỹ năng cần thiết; giúp họ ứng dụng trong đời sống, sản xuất; góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của chính họ và từ đó góp phần thực hiện các mục tiêu KT - XH ở địa phương cũng là nhiệm vụ cấp nhật, xác định vị trí, vai trò của TTGDTX với cộng đồng.

Các cấp quản lý giáo dục phải khuyến khích và ủng hộ một cách thiết thực việc tổ chức học các chương trình này, đồng thời khuyến khích các TTGDTX tổ chức việc nghiên cứu ứng dụng các kiến thức cập nhật vào đời sống, sản xuất. Khi đề tài nghiên cứu thành công, TTGDTX huyện giữ vai trò trình diễn kỹ thuật và chuyển giao công nghệ trong phạm vi cộng đồng ở địa phương.

Các đề tài nghiên cứu, nếu được cấp kinh phí nghiên cứu thì phải thực hiện đúng theo quy trình của công tác nghiên cứu. Cơ quan cấp kinh phí có trách nhiệm quản lý, hướng dẫn và tổ chức nghiệm thu đối với các đề tài nghiên cứu của TTGDTX huyện.

b) Nhiệm vụ tổ chức hướng nghiệp, dạy nghề, thực hành kỹ thuật nghề nghiệp và các hoạt động lao động sản xuất, dịch vụ học tập của TTGDTX huyện là một nhiệm vụ tổng hợp bao gồm nhiều nhiệm vụ cụ thể có liên quan đến việc giáo dục, hình thành kỹ năng nghề nghiệp cho người học.

Tuỳ điều kiện cụ thể, TTGDTX huyện có thể tổ chức dạy nghề ở các mức độ khác nhau:

Mức độ dạy nghề thông dụng đang phát triển ở địa phương hoặc các nghề thủ công có tính chất truyền thống của địa phương. Những nghề này không quá khó khăn về kỹ thuật, nguyên liệu, vốn đầu tư, người dạy v.v...

Việc tổ chức dạy nghề ở mức độ này nhằm trang bị cho người học một số kiến thức kỹ thuật kết hợp với kỹ năng lao động theo các "môđun" (modul) nghề tạo điều kiện cho người học tự lập trong đời sống hoặc phụ giúp gia đình tốt hơn, hoặc làm cơ sở để tiếp tục học nghề ở mức cao hơn.

Chương trình dạy nghề ở mức độ này do Sở GD-ĐT tổ chức biên soạn và quy định phù hợp với người học và các đặc điểm nghề nghiệp.

Mặc dù việc học nghề phải dựa trên cơ sở tự nguyện của người học, nhưng đối với học viên là các thanh, thiếu niên, chưa có nghề nghiệp ổn định đang học bổ túc văn hoá tại các TTGDTX thì cần phải được tổ chức học nghề ở mức độ này. Từng bước phấn đấu để ở các TTGDTX huyện, 100% số thanh thiếu niên vừa học văn hoá vừa được học nghề. Thời gian học cụ thể cho chương trình nghề do Sở GD-ĐT qui định.

Mức dạy các nghề kỹ thuật: Mức độ này nhằm đào tạo các công nhân kỹ thuật từ bậc 1 đến bậc 3 theo chương trình và quy chế đào tạo nghề hiện hành của Nhà nước.

Việc dạy nghề ở mức độ này đòi hỏi rất cao về cơ sở sản xuất, thực hành nghề, về người dạy, về vốn đầu tư... Do đó, trong khi các TTGDTX huyện chưa đủ các điều kiện vật chất cần thiết để dạy các nghề kỹ thuật thì có thể liên kết với các cơ sở dạy nghề ngoài trung tâm (như các trường THCN, cao đẳng, đại học; các trường nghề; các cơ sở sản xuất, nhà máy, xí nghiệp hoặc cơ sở dạy nghề của tư nhân) để tổ chức học nghề, đáp ứng nhu cầu học nghề của người học. Như vậy việc dạy nghề không nhất thiết phải tổ chức tại địa điểm ở TTGDTX huyện.

Sau khi hoàn thành chương trình, việc kiểm tra xác nhận trình độ, cấp Bằng hoặc Giấy chứng nhận nghề do các cơ sở dạy nghề nêu trên thực hiện theo quy định hiện hành của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Quan hệ liên kết giữa TTGDTX và các cơ sở dạy nghề là quan hệ hợp tác dựa trên cơ sở vì lợi ích chung và sự phát triển của cộng đồng, vì lợi ích người học và hai bên đều có lợi.

Ở mức độ dạy nghề nào thì việc dạy nghề của TTGDTX cũng phải bảo đảm yêu cầu giáo dục và tính hành dụng: dạy kiến thức và kỹ năng nghề đi đôi với dạy các hiểu biết cần thiết để hành nghề (cách nghiên cứu tiếp thị; cách tổ chức sản xuất; cách quản lý, hạch toán trong kinh doanh...) và đạo đức nghề nghiệp (ý thức trách nhiệm với chất lượng sản phẩm, ý thức tiết kiệm, tinh thần sáng tạo để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của người tiêu dùng).

Việc sản xuất, thực hành nghề nghiệp do TTGDTX tổ chức có sử dụng công sức của người học, ở hình thức, qui mô nào cũng phải chú ý đến mục đích giáo dục và hiệu quả kinh tế. Hết sức tránh các hoạt động có tính hình thức, lãng phí sức người, sức của. Nguồn thu nhập từ những hoạt động chung này đều là tài sản chung của Trung tâm TTGDTX. Việc sử dụng nguồn thu nhập đó do Giám đốc TTGDTX quyết định trên cơ sở tham khảo ý kiến của các thành viên của Trung tâm và ưu tiên cho: